

Kristusovo obličje, kapela v Polju, 2010

Prostor daru

Jošt Snoj

duhovnik in akademski slikar

11. april 2012 | 19.00 | Kregarjev atrij

Ob 18. uri bo avtor razstave v cerkvi sv. Stanislava daroval sv. mašo.

Zavod sv. Stanislava
Galerija Staneta Kregarja

Kapela svetnikov v Šmartnem, 2010–2012

Prisrčno Vas vabimo na odprtje slikarske razstave
duhovnika in akademskega slikarja

Jošta Snoja

v sredo | 11. aprila | 2012.

Ob **18. uri** bo avtor razstave **v cerkvi sv. Stanislava daroval sv. mašo**, ki jo bodo sooblikovali člani skupnosti Emanuel, njegovi sorodniki in prijatelji,

ob **19. uri** pa bo v **Kregarjevem atriju odprtje razstave**.
O likovnih delih bo spregovorila dr. Milica Kač.

Dogodek bo obogaten z odlomki iz sirske teologije, ki so vplivali na nastanek serije sakralnih slik, recitirala jih bosta Nada in Matej Kastelec, ter z dvema nemškima arijama G. F. Händla, ki ju bodo izvedli sopranistka Barbara Tišler, violinist Drago Arko in pianistka Vlasta Doležal Rus.

Razstava bo na ogled do 12. maja 2012.

Krst v Jordanu, 2011

Marija z Jezusom, 2008

Prostor daru

V delih Jošta Snoja je temeljnega pomena prostor. Prostor, ki se ne vsiljuje. Prostor kot struga, ki mora sprejemati in biti sprejet, prostor, ki živi zato, ker se srečuje z obrazi, s pogledi, z gestami, je kot reka, ki brez prestanka gladi svoje kamne. Prostor, ki, zato da bi objel, ne da bi začrtal, postane barva, postane svetloba. Ta svetloba je svetloba meje, je luč praga zore ali zahoda: je vedno na robu preobrazbe, vendar v svojih zlatih curkih dopušča, da skozi njo pronica nespremenljivost Večnega.

Ta prostor – svetloba – se vendarle ne odpove snovi, se ne izgubi v igri abstraktnega zapeljevanja. V njem namreč vznikajo dobro prepoznavni obrisi likov, ki v svojem bistvu niso nikoli eterične aluzije, temveč žive in utripajoče navzočnosti. So »podobe na poti« proti svoji kristifikaciji, semena Življenja, ki hočejo vzklti in se vse bolj prilagajati Kristusu. Ta prostor kot struga svetlobe je torej prostor spreobrnjenja. In ker ni spreobrnjenja brez delitve, je obenem tudi bistveno prostor daru.

Takšen prostor daru je še posebej pomenljiv na sliki Jezusovega krsta. Na jantarnem ozadju se kažejo tri osebe: Janez Krstnik, Jezus in še tretji ženski lik, ki simbolizira Cerkev – Kristusovo nevesto. Osnovni ton slike daje Krstnikova roka. Dvignjena levica kaže dlan in se odpira proti gledalcu v gesti dajanja, pravzaprav posredovanja nečesa, kar prihaja od še nekega višjega Drugod. Spuščena desnica je kot čaša, ki sprejema, vendar ne zadržuje, kajti tudi ona pušča, da skozi njo teče dar, ki je preveč dragocen, da bi ga zadržala. To ni navadna voda, ampak je preoblikujoča svetloba, ki daje vedeti, da se dogaja neka sprememba. Belini čistosti se pridružuje barva, ki simbolizira zastojno ljubezen – karitas: prebadajo jo namreč rdeče poteze, ki so kot plameni Duha – vendar tudi kot rane trnove krone. Kaj se dejansko dogaja v tej svetlobi? Izvršuje se prvobitno rojevanje, in sicer rojstvo novega Adama in nove Eve. Njuna izredno blaga obraza sta

Zasebna jezuitska kapela pri sv. Jožefu

Magdalena (detajl), prezbitarij cerkve Sv. Družine v Mostah, 2012

obrnjena drug proti drugemu, čeprav pogleda nista prikovana, ampak svobodna, saj sta zmožna zaobjemati Ljubezen, ki se odpira, ki ne zahteva lastništva. Jezus se rodi in z njim se rodi njegova nevesta, se pravi novi človek, človek »v občestvu«. Za človeško bitje je znova odprta možnost postati podoben Bogu, in to v ljubezni. Ko se namreč Jezus da krstiti Janezu, to ni preprosto dejanje očiščenja, temveč je dejanje solidarnosti z usodo ljudi: ponudi nam svojo bližino, samega sebe. Na sliki je neločljiva povezava med Jezusom in njegovo Nevesto: ta povezava pa ni podrejenost, ampak je sodeleženje. Kaj se torej izvršuje v krstu? Jezus nas naredi deležne novega življenja, ki ga sam prejema od Očeta, oziroma moči, da zaslužnijujoči logiki nasilja kljubujemo s svobodo brezpogojne ljubezni. Tako kot svetloba, ki, potem ko je obsijala Kristusov obraz, preplavi še njegovo nevesto in jo obsije z enakim dostojanstvom ter celo večjo lepoto, se izlije tudi preoblikujoča novost Kristusove Ljubezni na novega človeka, ki jo hoče sprejeti, ter ga povede v prostor, v katerem ni več omejitev: v prostor daru.

Raffaella Fazio Smith

Kristus, 2010

Marija goreči grm, 2010

Slikar in duhovnik

Slike in likovno delo Jošta Snoja so zgovoren dokaz preraščanja metjéja (slikarskega študija in obvladovanja likovnega jezika) v poklic, kjer postaja spretnost samoumevna in je skoraj ne zaznamo več, ker je naravno tu, na vsaki sliki.

Vendar je bila ob njegovih delih moja prva misel: »Ni po mojem okusu! Ne odrekam in ne kritiziram vnaprej ničesar, a ni po mojem okusu!« Potem pa sem dobila, tudi ob pripravi pogovornega večera pri philologosu v Slovanski knjižnici in ob nastajanju razstave, ki je od danes tudi javno na ogled v Zavodu sv. Stanislava, priložnost, da sem se z njegovimi slikami in predvsem z vpletanjem njegovih del v bogoslužne in molilne prostore vsaj malo resneje spoznala.

Zazdelo se mi je in spreletelo me je, da je slikanje, likovni izraz Jošta Snoja res vocation, res poklicanost in poklic, v smislu, da ga – vsaj njegova dela zadnjih let – ne moremo ločevati od Jošta duhovnika, Jošta oznanjevalca, Jošta pričevalca.

Bog mu je dal slikarske talente in poklical ga je na pot duhovništva. Slednje pa ga ni odvezalo od treninga in želje po vse večjih dosežkih v metjéju, hkrati pa mu je dalo pogum, da »svoje delo na ogled postavi ..., pazljivo posluša kaj čevljarček in kaj umetni(k) o njem pravi« ... Poslušaj vsako mnenje, vgradi te besede v mozaik svojega delovanja: pastoralnega, molilnega, slikarskega ... Obstaja pristnejša pastorala? Komaj, saj sem za vas pastir in z vami kristjan. To, da se kot slikar pomeniš z neslikarji, da svoj dar ponudiš v službo župnijskega življenja, v molitveno in adorativno življenje skupnosti Emanuel, da dela in sebe postaviš na ogled in skoraj »v uporabo« (oprema molilnega prostora, oblikovanje okolja), vse to pomeni pogum, pomeni dopuščanje vdora v zasebnost, ki nam postaja danes nekako sveta in nedotakljiva. Zdi pa se mi, da so ravno ta dela, kjer se izris, črta in poteza izgublja v barvo in svetlobo, dokaz, da zasebnost nič ne izgubi, ko se poda v služenje z vsemi svojimi talenti. In ravno to služenje, ki jo sicer dela na eni strani tako domačo, je na drugi strani pogoj metjejske odličnosti brez napuha. Jošt tudi dela v nastajanju postavlja tja, kamor sodijo: v kapelo, v cerkev, v molilnico, v domovanje. Pokazalo se bo: morda so že tisto pravo, morda pa pridejo Joštu še kdaj pod roko ...

Milica Kač

Jošt Snoj se je rodil leta 1967 v Ljubljani. Leta 1993 je na Akademiji za likovno umetnost diplomiral iz slikarstva s serijo slik na temo »Imago pietatis«. Istega leta je vstopil v Bogoslovno semenišče in leta 1998 diplomiral na Teološki fakulteti v Ljubljani. Nato je odšel v Francijo, v katoliško redovno skupnost, kjer se je izpopolnjeval v duhovnosti in umetnosti. Leta 2000 je bil v Lurdu posvečen v duhovnika in se vrnil v Slovenijo. Poleg pastoralnega dela v Ljubljani je slikal in vodil slikarsko delavnico za mlade. Na Papeški univerzi Gregorijana v Rimu je študiral krščansko umetnost na Fakulteti za zgodovino in kulturno dediščino Cerkve. Pod vodstvom p. Marka I. Rupnika je opravil formacijo za sakralno umetnost (poslikave sakralnih prostorov) in študij leta 2008 zaključil z magisterijem, in sicer tako teoretično kot praktično s serijo slik na teološke teme sv. Efrema Sirskega. V času študija v Rimu (2004–05) je ustvaril vitraj v fuzijski tehniki na temo Svete Trojice v župnijski cerkvi sv. Terezije na Kodeljevem v Ljubljani. Pri sv. Jožefu v Ljubljani je leta 2011 v sodelovanju z arhitektom Andrejem Brozovičem poslikal zasebno jezuitsko kapelo na temo temeljnih motivov ignacijanske duhovnosti. Trenutno v župnijski cerkvi Svete Družine v Mostah v Ljubljani slika prezbiterij s tematiko Svete Družine v zgodovini odrešenja. Jošt Snoj je od leta 2009 župnik v Župniji Ljubljana-Šmartno ob Savi, kjer tudi ustvarja in prireja predavanja o sakralni umetnosti. S prenovo župnišča leta 2010 nastaja v njegovih prostorih poslikava Kapele svetnikov, kjer se opravlja dnevno bogoslužje in adoracija Najsvetejšega.

SPREJEM NAROČIL:

Telefon: 031 265 974

Naslov: Cesta v Šmartno 38, Ljubljana

www.ateljesinai.com

Izdal: Zavod sv. Stanislava, Štula 23, Ljubljana Šentvid, info@stanislav.si

Oblikovanje in izvedba: Artum d.o.o., Ljubljana | **Fotografije:** Lenart Zore, Jernej Prelac in Jošt Snoj

Ljubljana Šentvid, 2012